

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΠΟΥ ΤΗΝ ΓΡΑΦΗ Ο ΣΟΥΡΗΣ

Τῶν ὁρῶν μας μεταβολὴ ἐνδιαφέρουσα πολὺ.

Γράμματα καὶ συνδρομαὶ — ἀπ' εὐθείας πρὸς ἐμέ.
Συνδρομὴ γιὰ κάθε χρόνον — ὁ κ τ ῶ φ ρ ᾶ γ κ α εἶ ν α ι μ ὄ ν ο
Γιὰ τὰ ξένα ὅμως μέρη — δέ κ α φ ρ ᾶ γ κ α κ αὶ σ τ ὸ χ έ ρ ι

Εἰς γνῶσιν φέρομεν παντὸς εὐμούσου τσελεπῆ
ὅτι πωλοῦμεν σώματα «Ρωμῆου» ἀνελλιπῇ
μὲ τὴν ἀνάλογον τιμὴν, κί' ὅποιος ἀπ' ἔξω θέλει
δὲν θὰ πληρώσῃ δι' αὐτὰ Ταχυδρομείων τέλη.

Ὅγδοον κί' εἰκοστὸν μετροῦντες χρόνον
ἐδρεῖομεν στήν γῆν τῶν Παρθενῶνων.

Ἔτος χίλια δώδεκα κί' ἐννακόσ' ἄκόμα,
ὅλοι τὴν Ἀνόρθωσι θάχουνε στὸ στόμα.

Ὁκτώβρης, εἰκοστή,
μιά πάλι θαυμαστή.

Χίλια καὶ διακόσα κί' εἰκοσιενιά,
ὅλοι σας κτυπᾶτε τὸν φρικτὸ φονιά.

Α'.

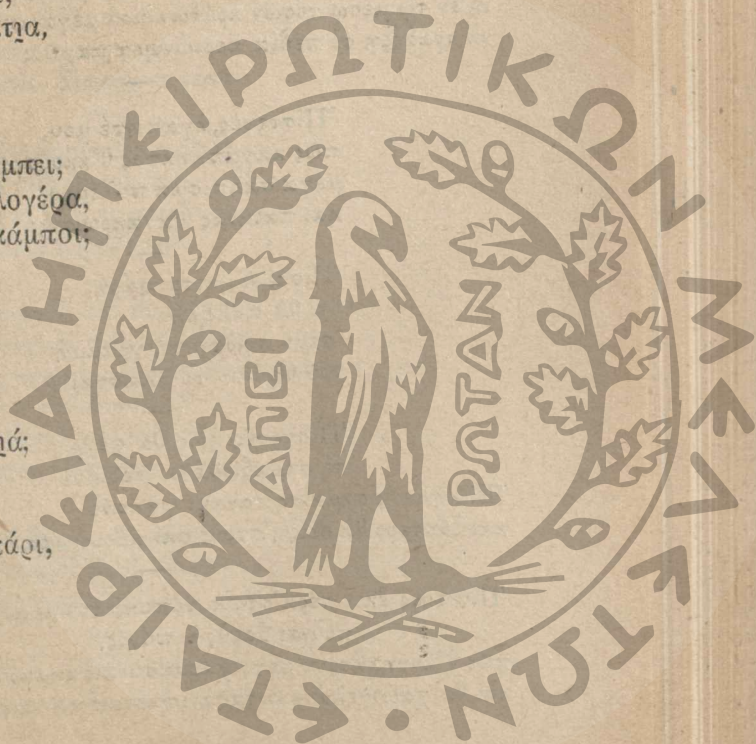
Ποιὸς εἶν' ἐκεῖνος, ποῦ γοργὸς τὸν τύραννο σαρόνει,
ποῦ τρέχουν πίσω του Στρατοί,
κί' ὅπου τὸ πόδι του πατεῖ
μὴ πασχαλιὰ φυτρώνει;

Ποιὸς εἶν' ἐκεῖνος, ποῦ πετᾷ στῶν θυρῶν τὰ Παλάτια
κί' ἄρρωστος κόσμος γίνεται γοργόφτερο ζαρκάδι,
κί' ἀνοίγουν ἔκθαμβα γι' αὐτὸν τόσα καὶ τόσα μάτια,
ποῦ λὲς πῶς τώρα βγήκανε σὲ φῶς ἀπὸ σκοτιάδι;

Ποιὸ νᾶναι τοῦτο τᾶλογο, ποῦ σχίζει τὸν ἄερα;
ποιὸ νᾶναι τοῦτο τὸ σπαθί, ποῦ σὰν Ἀγγέλου λάμπει;
ποιὸς εἶναι τοῦτος, ποῦ Πανὸς τὸν τραγουδεῖ φλογέρα,
καὶ περπατοῦν στὸ διάβα του βουνά, λαγκάδια, κάμποι;

Ποιὸς χύνει βάλσαμο γλυκὺ
στοῦ πόνου τὰ κρεββάτια,
καὶ φῶς ἀπλόνει κί' ὡς ἐκεῖ,
ὅπου δὲν φθάνουν μάτια,
καὶ λευκοφόροι τὸν ὕμνοῦν παπάδες καὶ Σχολειά;
ὁ γνῆς τοῦ Βασιληᾶ.

Εἶναι τοῦ Ρήγα τὸ παιδί, τοῦ Θρόνου τὸ βλαστάρι,
κί' ἕνας πατέρας Βασιληᾶς
βαστῶντας κλώνους πασχαλιᾶ;
τὸ βλέπει μὲ καμάρι.

Καὶ τοῦ φωνάζουν μὲ χορούς:
ἐσ' εἶσαι, Κωνσταντίνε...
πάλι μὲ χρόνια, μὲ καιρούς,
πάλι δικά μας εἶναι.

B.

Μέσα σὲ βόλγα κι' ὀβίδων κρότους
ἔπασαν νειάτα μὲς στὸν ἀνθό τους.
Πᾶνε λεβέντηδες, πᾶνε κορμιὰ,
κι' ἄγνωστα τὰ θάψαν στὴν ἐρημιὰ.

Κανείς δὲν ξέρει ποῦ τᾶχουν θάψει,
κανείς δὲν πῆγε γιὰ νὰ τὰ κλάψῃ,
κανείς δὲν ἔκαψε γι' αὐτὰ λιβάνια,
κανείς δὲν ἔπλεξε γι' αὐτὰ στεφάνια.

Ἀνώνυμ' ἦρωες, ἄγνωστοι τάφοι,
κανένας ὄνομα σ' αὐτοὺς δὲν γράφει,
μήτε τὸ χῶμα των φιλοῦνε χεῖλη,
σταυρὸ δὲν ἔχουνε, μήτε καντύλι.

Μόνο μιᾷς κόρης μαργαριτάρια
κυλοῦν σὲ τάφους, ποῦ κάποια μέρα
θὰ γίνουν κόσμου προσκυνητάρια,
καὶ φάροι Νίκης γιὰ μιὰ μητέρα.

Φασουλῆς καὶ Περικλέτος,
ὁ καθένας νέτος σκέτος.

Φ.—

Ἐπίστευες, ἔρε Περικλέτο,
ποῦ λυσσᾷς στὰ καφνεῖα,
πῶς ὁ Βασιλεὺς ἐφέτο
θῆναι στὴ Μακεδονία;

Ἐπίστευες, ἔρε μπεχλιβάνη,
ὅτι μέσ' ἀπ' τὴν Κοζάνη
γιὰ θριάμβους θὰ συγχαίρῃ
τὸν Πρωθυπουργὸ Λευτέρη;

Ἐπίστευες, ἔρε στοκοφίσι,
τὴν πρωτεύουσα ν' ἀφήσῃ,
κι' ἐν τῷ μέσῳ τόσων κρότων καὶ μεγάλων ἰαχῶν
νὰ τραβήξῃ σὲ πεδία περὶ ὠνιμα μαχῶν;

Ἐπίστευες, ἀγαπητέ μου,
πῶς κατὰ πλῆκτος θ' ἀκούσῃς
μέγα σάλπισμα πολέμου,
καὶ παιάνες θ' ἀνακρούσῃς;

Ἐπίστευες, κιτριναῖρη,
ὅτι θὰ πολεμῇ
στὴν πρώτη τῇ γραμμῇ
τοῦ Θρόνου τὸ βλαστάρι;

Ἐπίστευες πῶς θὰ φέρῃ
σὲ σκλαδωμένα μέρη

Ἑλληνικῆς σημαίας πανκί γαλανὸ
καὶ ξάστερο θὰ δείξῃ στοὺς σκλάβους οὐρανό;

Ἐπίστευες ἐκεῖ πέρα' στοὺς τόπους τοῦ κλαυθμῶνος,
ποῦ ναι βαρὺς ὁ πόνος,
πῶς θ' ἀντηχῇ σὺν φέτο χαρμύσιναις καμπάναις
καὶ θὰ χαμογελάσουν βασιτισμέναις μάνναις;

Ἐπίστευες ἐφέτος πῶς θὰ γιορτάζουν Νίκη,
πῶς ὁ Στρατὸς θὰ τρέχῃ γιὰ τὴν Θεσσαλονίκη,
ἐπίστευες καὶ σύ, ποῦσαι μεγάλους χόλγας,
τέτοια καλὰ νὰ δῇς,

καὶ πῶς θὰ κελαϊδῇς
μυριονέκρους μάχας;

Ἐπίστευες ν' ἀνάψουν ἐρατεινὰ κοιλάδες
καὶ νὰ γενῇς Τυρταῖος;
ἐπίστευες πῶς τώρα τοὺς φίλους Τουρκαλάδες
θὰ πιάσῃ τεταρταῖος;

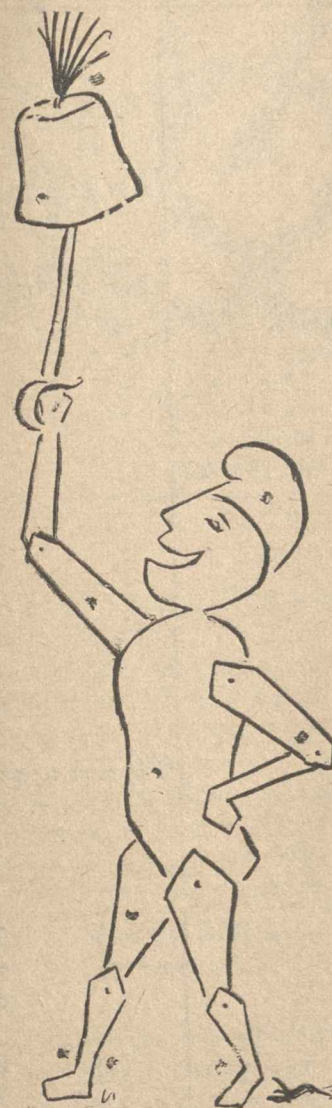
Καὶ ποῖος Ρωμῆος τρυφῶν εἰς ἱερειάδας
ἐπίστευες, ζευζέκη,
πῶς μπρὸς εἰς τὰ Στενὰ γιὰ σιμάχτρο τῆς Ἀρμάδας
ὁ Στόλος μας θὰ στέκῃ;

Ἐπρόσμενες τὸ γένος πῶς τέτοια μοῖρα θ' ἔχῃ,
καὶ στοῦ Σαρανταπόρου τοῦ φοβεροῦ τὴν ῥάχη
πῶς θὰ κυττᾷ τὴν Δόξα νὰ τριγυρίσῃ μόνη
καὶ νέα παλληκάρια νὰ χρυσοστεφανώσῃ;

Τί μερμηρίζεις, Περικλῆ, κατὰ θυμὸν καὶ φρένα;
μὰ πές μου δὲν θὰ νόμιζες γιὰ χωρατὰ κι' ἀστεῖα,
ἀν σοῦλεγαν πῶς τὰ παιδιὰ τὰ καλομαθημένα
δεινοῦ πολέμου τραύματα θὰ τᾶχουν ἀριστεῖα;

Ἐπίστευες τούτῃ τῇ φορᾷ
ὅτι θὰ κάνουνε φτερά
κι' ἀνήμεπορα ποδάρι;

Ἐπίστευες τέτοια θαύματα;
Ἐπίστευες τέτοια τραύματα
νὰ δῇς σὲ παλληκάρια;

Σήμερα πολὺ μ' ἄρέσει
τοῦ Σεφκέτ Πασσά τὸ φέσι.
Ταπεινὰ τὸ χαιρετῶ,
δὲν ἀδεράζω καὶ νὰ τό.

Ἐπίστευες πῶς ἡ Πατρίς ἐφέτος θ' ἀναθάλλῃ
καὶ μιὰ τέτοια λεβεντιά πῶς θ' ἄβγαίνε μεγάλη,
καὶ τώρα, ποῦ μὰς' ἐπύτιζαν ἀπὸ παντοῦ χολή,
ἀπὸ καὶ Παπαφλέσσηδες πῶς θ' ἄβγαίνε πολλοί;

Ἐπίστευες, ἔρε Περικλῆ, πῶς κατ' αὐτὸν τὸν χρόνον
μὲ τίτλους δόξης καὶ τιμῆς
θὰ συνεχίσωμεν κι' ἐμεῖς
τοὺς ἄθλους τῶν προγόνων;

Ἐπρόσμενες ἀληθινὰ
στὰ χρόνια τὰ σημερινὰ
τέτοιες αὐγῆς ξημέρωμα;

Ἐπρόσμενες καὶ παρ' ἡμῶν
εἰς τῆς Πατρίδος τὸν βωμὸν
τροπαίων ἀφιέρωμα;

II.—

Ὁμῶς πές μου, Φασουλῆ,
ὅπου πῦρ σὲ πυρπολεῖ,
ἐπρόσμενες ἀλήθεια τόσο γρήγορα νὰ πέσῃ
τοῦ Σεφκέτ Πασσά τὸ φέσι;

Ἐπρόσμενες κι' ἐκεῖνος
τῆς Τουρκίας ὁ Ταρταρίνος
τόσο γρήγορα νὰ πάψῃ διατόρως νὰ κηρύττῃ
πῶς θ' ἀπλώσῃ σὲ τρεῖς πόλεις τὴν σημαία τοῦ Προφήτη;

Ἐπρόσμενες ποτὲ καὶ γιὰ τοῦτον τὸν Σατράπη
νὰ σοῦ ποῦν πῶς εἰς φυγὴν ἐπανεῖδιστον ἐτράπη;
Φεῦδελπὶς ματαῖα, κούφη...
ἔγινε μὴν καὶ ἔγινε λείψαν...
ἔγειναι κλωτσοσκουφὶ
τοῦ κλεινοῦ Σεφκέτ ἡ φέσα.

Συμφορὰ γιὰ τὸν Σατράπη,
ποῦλεγε πῶς ἐν πομπῇ
θὰ τρώγε κι' ἐδῶ κεμπάπι,
μπακλαβὰ, μουχαλεμπί.

Συμφορὰ τοῦ τὸν θυμὸν καὶ
καὶ ζυγνὸς καὶ σὺν κοιμοῦμαι.
Δὲν ἐπίστευες κανένας τέτοιο ροζικὸ νὰ λᾷχῃ...
κλάψε τον τὸν δυστυχῆ,
κι' εἶθε πάντα τὴν εὐχὴ
τοῦ σεπτοῦ Προφήτη νάχῃ.

Νὰ τον ὁ δόστηνος φυγᾷ,
μὰ φεύγει κι' ὁ Κερίμ Ἀγᾶς
μὲ τῆς χαμαλίκας.

Καὶ μὲ χαμαλὶδες κλεινοὺς
χαμαλοσύνης εὐγενοὺς
διασαλπίζει νίκας.

Φ. — Κυττάζω, Περικλέτο μου, νὰ σκιάζεται, νὰ τρέμη
κάθε Πασσά χαρέμι.

Κάθε Χανούμ σηκώνεται μὲ χαλασμέναις βίδες,
καὶ βγάζει τὸ γιασμάκι της,
καὶ μὲ τὸ πασουμάκι της
διώχνει καὶ βόλια τουφεκῶν καὶ κανονιῶν ὀβίδες.

Ἰύσσαξαν τὰ παληόσκυλα τὰ Νεοτουρκικά,
Ἰύσσαξαν τὰ παληόσκυλα τὰ Συνταγματικά,
καὶ ὅλ' οἱ σωτήρες τῆς Τουρκίας, ἰσχυροὶ καὶ κοιλαράδες,
κατήντησαν καὶ τῶν σκυλιῶν νὰ γίνουν μασκαράδες.

Κανόνια καὶ τουφέκια,
βρονταῖς, ἀστροπελέκια
καὶ κάτω' στὴ Ροδόπη.

Καὶ τρέχει μὲ δισάκι
τὸ κόκκινο φεσάκι
ἔσθ' ἐντὶ τὴν Εὐρώπη.

Γονατισμένο κλαίει,
ἀμάν, κουζούμ, τῆς λέει,
κάνε, γιανβρούμ, νισάφι.

Πρὶν μὲ κλωτσοπατήσουν
καὶ ὅλοι μὲ σικτιρντίσουν
μὲ τὸ σικτίρ πιλάφι.

Σὺ πρόφθασε, κυρά μου,
σ' αὐτὴ τὴν συμφορά μου,
σὲ τοῦτο τὸ σεκλέτι.

Κι' ἀμέτη Μωαμέτη
μὲ στέλλουν τὰ σκυλιὰ
ἔσθ' ἐντὶ τὴν Κόκκινη Μηλιά.

Φεύγουν τζουτζέδες νάνοι,
Βεζύρηδες, Σουλτάνοι,
πανίσχυρα Ντιβάνια.

Φεύγουν βρωμοφαγάδες,
φεύγουν Κισλαραγάδες,
φεύγουν τσιμπούκ — ὀγλάνια.

Καὶ τὸν Χαμίτ τὸν δόλιο, τὸν ἄλλοτε Καλίφη,
κλάψε τὸν τὸν ἐρίφη.
Κι' αὐτὸς ὁ κακομοίρης δὲν εἶναι ἔσθ' ἐντὶ καλὰ του,
μὲ τούτους τοὺς πολέμους εὗρηκε τὸν μπελὰ του.

Πῶς τὸ Γιλδίξ ἐχάθη;
καὶ τοῦ Χαμίτ τὰ πάθη
κλάψε, καυμένη Μοῦσα.

Νεότουρκοι διαβόλοι
πότε τὸν πᾶν' ἐστὶν Πόλι,
πότε τὸν πᾶν' ἐστὶν Προῦσσα.

Ὡ! συμφορὰς μεγάλης, φρικώδους, ἀνηκέστου!..
ἐδῶ κι' ἐκεῖ τὸν σέρνουν μὲ τῆς Χανούμισές του,
καὶ ἔγινε κλωτσοσκουφι καὶ τοῦ Χαμίτ τὸ φέσι
ὥς ποῦ κι' αὐτὸ νὰ πᾶν' ἐστὶν διὰ βόλο πεσκέσι.

Ὅποῦν γεγονὸς
ἢ πτώσις καθενός

μεγάλου κολοσσοῦ
κι' αἰμοχαροῦς Καλίφη,
κι' ἡ τίγρις ἡ φεσοῦ
τὰ νύχια ξερογλείφει.

Δὲν θάχῃ τώρα σὰν καὶ πρὶν αἵματα νὰ βυζάνη,
θρῆνος γι' αὐτὴν καὶ κοπετός,
κι' ὁ Βασιλῆς μας φτερωτός
στέλλει σημαίαις Τουρκικαῖς μὲς' ἀπὸ τὴν Κοζάνη.

Π. — Κάποια ρομφαία, Φασουλῆ,
θαρρεῖς πῶς τοὺς σαρόνει...
ροδίζει' στὴν Ἀνατολή,
ἔσθ' ἐντὶ τὸν Πίνδο ξημερόνει.

Ἡ δόξα τῶν κατρακυλᾶ,
καὶ σπάζουν τσιμπούκου λουλά
ἔσθ' ἐντὶ τὸ κλούβιο τῶν κεφάλι.

Σφαγέων πηλαλοῦν ὀρδαί,
καὶ παίζουν κραγαυοὶ — μπερδὲ
προστάται τῶν μεγάλοι.

Ρίχνουν τουφέκια καὶ σπαθιὰ καὶ φεύγουν σὰν ζαγάρι,
καὶ πλύνουνε λαβωματιαῖς
σὲ Μακεδόνων ρεμματιαῖς
ἔσθ' ἐντὶ τὴν παλληκάρια.

Σὰν ραχὰτ λουκουμι φάτο
τῆς Τουρκίας τὸ Καλιφάτο,
σὰν φορῆμι τράβα το.

Κι' ἄν' ῥωτᾶς γιὰ τὴν Ἀρμάδα
ἔσθ' ἐντὶ τὴν ἑβδομάδα,
ποῦ δὲν ἔχει Σάββατο.

Ἐβγα, τῆς φωνάζουν, ἔξω' ἐστὶν πελάγη τὰ φαρδιά...
μὴ φωνάζετε, δὲν βγαίνω, κι' ἄλλα λόγια, βρε παιδιά.
Μὴν προσμένετε, Γκιχούρ, πῶς γιὰ σὰς θὰ βάλω πλωτή...
τζάνουμ, γίνεται ποτὲ ναυμαχία μὲ τὸ ζόρι;

Δὲν ἀπλύνω τὰ πανιά,
φοβερίζω τὸν ντουνηῖ
μὲς' ἀπὸ τὰ Δαρδανέλια,
καὶ λιγόνεται ἔσθ' ἐντὶ γέλοια.

Φ. — Μὲ ζυπνοῦν δοξολογίας, μὲ ζυπνοῦν σημάτων κρητῶν,
παντοῦ κράζουν Ἰσπανά,
ἔσθ' ἐντὶ τὴν Γρεβενά,
καὶ τοὺς ὀλόγησε τὸ χερί τοῦ σφαγμένου τοῦ Δεσπότη.

Νάτην νάτην! προχωρεῖ
μὲς' ἀπὸ τὰς καμπάναις
δολεφονημένη μίτρα.

Κι' εἶδε νὰ παρηγορῇ
μαυροφορεμένας μάνναις
λευθεριὰ παρηγορήτρα.

Ἐκθαμβος ἡ κτίσις πᾶσα,
ἐξωντάνισαν καὶ ράσα
καὶ δασκάλων ἀντεριά.

Κανεῖς τώρα δὲν ὑπνώττει...
χαῖρ' Αἰμίλιε Δεσπότη,
χαῖρε χαῖρε, 'λευθεριά.